

ЛІТЕРАТУРА

1. Правила експлуатації та типові норми належності вогнегасників, затверджені наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 року № 25.
2. Ковалишин В. В., Кріса І. Я., Васильєва О. Е., Кирилів Я. Б. Основи експлуатації вогнегасників. Навчальний посібник. Львів, «СПОЛОМ», 2011. 304 с.

УДК 614.854

ОБГРУНТУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ВЕРХОЛАЗНОГО СПОРЯДЖЕННЯ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ РЯТУВАЛЬНИХ РОБІТ

Сергієнко Ю.А.

Петренко А.М.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

З розвитком новітніх технологій в будівництві і використанні сучасних будівельних матеріалів, збільшується кількість висотних будівель та споруд. Інфраструктура сьогоденних міст настільки насичена, що в одному мікрорайоні можуть розмішуватися стіна до стіни як житлові будинки і споруди, так і корпуси різноманітних промислових установ і підприємств. Все це ускладнює проведення рятувальних операцій з використанням аварійно-рятувальної техніки та традиційних методів рятування.

Першочерговою задачею пожежно-рятувальних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій при гасінні пожеж і ліквідації надзвичайних ситуацій є виконання аварійно-рятувальних робіт, спрямованих в першу чергу на рятування потерпілих.

Рятувальні операції, як правило, ведуться в обмежених і небезпечних умовах за відсутності джерела енергії. Для успішного виконання цих робіт необхідні такі інструменти і спорядження, які прості за конструкцією, надійні в роботі і при цьому не залежать від джерела енергії. До такого спорядження відноситься спорядження, яким користуються альпіністи, скелелазни, спелеологи і яке можна віднести до верхолазного спорядження [1].

Пошук нових, простих і раціональних рішень при проведенні аварійно-рятувальних робіт призвів до використання рятувальниками верхолазного спорядження. Поступово удосконалювалася і розвивалася техніка проведення рятувальних робіт з використанням верхолазного спорядження. Верхолазне спорядження, яке сьогодні використовують в рятувальних операціях, і техніка його застосування, пройшли довгий практичний шлях удосконалення.

За допомогою верхолазного спорядження рятувальник може видряпатися вгору в районі густих забудов і вести рятувальні роботи в труднодоступних місцях в умовах обмеженого простору, де використання дорогої

підйомно-рятувальної техніки та інших громіздких рятувальних засобів буде неможливим і мало ефективним. Використовуючи опорну мотузку як основну, рятувальники виконують рятувальні роботи будь-якої складності, які не можливо здійснити традиційними способами. Сучасний рятувальник повинен вміти проводити складні рятувальні операції із застосуванням верхолазних технологій в опорному й безопорному просторі, працювати в складних, незручних, а часом і небезпечних умовах [2].

Рятувальник повинен свої теоретичні знання закріплювати практичним відпрацюванням цих вправ в умовах наближених до реальних, і до автоматизму відпрацьовувати техніку рятування потерпілих з використанням верхолазного спорядження.

Безперервний характер навчання майбутнього рятувальника має сприяти постійному поєднанню та удосконаленню теоретичних знань із практичними навиками, опануванню передовими методами та прийомами роботи з верхолазним спорядженням. Тільки тренований рятувальник, який володіє повним арсеналом технічних навиків з використання верхолазного спорядження впевнений у своїх діях і може в будь-який момент прийти на допомогу.

Важливим чинником в професійній підготовці рятувальника є групові заняття з відпрацюванням практичних вправ із використанням верхолазного спорядження в складі рятувальної групи, де відпрацьовується взаємодія і розуміння між членами рятувального підрозділу. Дуже важливо в рятувальному підрозділі знати можливості один одного і розмежувати свої обов'язки залежно від фізичної підготовленості і професійних навиків.

Рятувальні роботи із застосуванням альпіністської та спелеологічної техніки з використанням спеціалізованого висотного спорядження проводяться у виняткових випадках, коли використання штатних методів і техніки неможливе, або потребує набагато більших затрат часу.

Початкове, самостійне практичне відпрацювання вправ з використанням верхолазного спорядження без досвідченого інструктора чи викладача з відповідною підготовкою - потенційно небезпечне. До практичного відпрацювання вправ з використанням верхолазного спорядження на висоті можуть бути допущені тільки особи з певним рівнем психологічної, технічної та фізичної підготовки.

Фахівцями розроблений та у відповідності до законів України затверджений стандарт професійної (професійно-технічної) освіти з робітничої професії «Рятувальник гірський» [3], що надасть можливість готувати рятувальників для гірських пошуково-рятувальних підрозділів із умінням застосовувати та працювати з верхолазним спорядженням.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ратушний Р.Т., Ковальчук А.М., Петренко А.М., Кавецький Л.А. Виконання рятувальних робіт із використанням верхолазного спорядження: Навчальний посібник. Львів: 2016.

2. Сукач Р.Ю., Чалий Д.О. Організація служби і професійної підготовки пожежно-рятувальних підрозділів. – Львів: ЛДУБЖД, 2018.

3. Наказ міністерства освіти і науки України від 12 червня 2019 року №823 Про затвердження стандарту професійної (професійно-технічної) освіти з робітничої професії «Рятувальник гірський»

УДК 614.854

СТВОРЕННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ РЯТУВАЛЬНИХ ВІДДІЛЕНЬ В ПІДРОЗДІЛАХ ДСНС УКРАЇНИ

Якунін А.Ю., Гриців Р.Й.

Смоляк Д.В.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

В сучасному світі технології розвиваються шаленими темпами, вчені та винахідники вже зробили те, про що тільки могло мріяти людство століття тому. Не так давно, щоб побудувати будівлю, яка складається з декількох поверхів, проектувальники витрачали місяці на розрахунки, а конструкторам необхідно було використовувати високоміцні будівельні матеріали, і все для того щоб не давати самій конструкції рухнути під своєю ж вагою. Велика вага будівельних матеріалів була одним з складнощів будівництва багатоповерхових будівель. Це будівництво займало багато часу та вимагало великих фінансових та матеріальних затрат. Але наразі світ вже винайшов рішення цих проблем, будівельні матеріали стали більш доступними та не такими важкими, при цьому не втративши свої несучі властивості. Саме це дає можливість сучасним проектувальникам, архітекторам та забудовникам будувати багатоповерхові будівлі, які стали більш доступними для звичайних громадян [1].

В Україні відносно не так давно з'явилася така тенденція і вже активно в великих містах почали будувати багатоповерхові житлові будинки. Звичайно в нових житлових багатоповерхових будинках безпека життя людини стоїть на першому місці. Але не всі надзвичайні ситуації можна передбачити та запобігти.

Одночасно з розвитком будівництва, збільшується робота для оперативно рятувальної служби, ускладнюється завдання по рятуванню людей де небезпечним фактором є висота, а не вогонь чи температура. Також проблемою є те що рятувальники мають виконувати роботу в умовах коли вирішальним фактором є досвід, а не матеріальне оснащення оперативного розрахунку. Тому постало питання в готовності аварійно-рятувальних підрозділів ДСНС України до нових надзвичайних ситуацій.